

آسیب‌پذیری روانی در معلمان

گردآورنده و مؤلف:

اعظم مختار خان

سرشناسه	: مختارخان، اعظم، ۱۲۴۰ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: آسیب‌پذیری روانی در معلمان/ گردآورنده و مولف اعظم مختارخان.
مشخصات نشر	: بجنورد: گسترش علوم نوین، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۱۱۲۶-۹/ریال۱۸۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: کتابنامه: ص: ۸۹.
موضوع	: معلمان -- بهداشت روانی
موضوع	: Teachers -- Mental health
موضوع	: معلمان -- ایران -- بهداشت روانی
موضوع	: Teachers -- Iran -- Mental health
موضوع	: معلمان -- فشار روانی کار
موضوع	: Teachers -- Job stress
موضوع	: معلمان -- ایران -- فشار روانی کار
موضوع	: Teachers -- Job stress -- Iran
موضوع	: معلمان -- ایران -- رضایت از کار
موضوع	: Teachers -- Job satisfaction -- Iran
موضوع	: معلمان -- رضایت از کار
موضوع	: Teachers -- Job satisfaction
رده بندی کنگره	: LB۷۲۴۰/۲
رده بندی دیویی	: ۶۱/۱
شماره کتابشناسی ملی	: V۱. ۲۵۰۰۰

آسیب‌پذیری روانی در معلمان

عنوان کتاب:

اعظم مختارخان

▪ گردآورنده و مؤلف:

گسترش علوم نوین

▪ ناشر:

معصومه کریمی

▪ ویراستار:

سینا حمیدی

▪ طراح جلد:

اول، پاییز ۱۳۹۹

▪ نوبت چاپ:

جلد ۱۰۰۰

▪ شمارگان:

۹-۲۶-۶۹۱۱-۶۲۲-۹۷۸

▪ شابک:

۱۰۱ صفحه

▪ تعداد صفحات:

۱۸۰۰۰۰ ریال

▪ قیمت:

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	بخش اول: سلامت روان
۴	صنعتی شدن و سلامت
۶	عوامل مؤثر بر سلامت روان معلمان
۸	نقش شغل در سلامت روان
۱۲	فشار استرس شغلی
۱۴	تاریخچه مطالعه استرس شغلی
۱۷	مدل محیط - شخص (ت)
۱۸	مدل کنترل تقاضا
۲۰	مدل روند معاملاتی
۲۱	استرس شغل معلمی
۲۴	منابع استرس شغلی
۲۵	عوامل ذاتی
۲۵	نقش سازمانی
۲۶	روابط میان فردی
۲۷	توسعه شغلی
۲۷	عوامل سازمانی
۲۷	رابطه کار-خانه
۳۲	محرك ها و پیامدهای استرس شغل معلمی
۳۵	واکنش معلمان در مقابل استرس
۳۷	رابطه استرس شغلی با سلامت روان
۴۱	رضایت شغلی
۴۳	نقش رضایت شغلی
۴۴	رضایت شغلی معلمان
۴۵	مدارک و شواهد بر رضایت شغلی (معلمین)
۴۸	اهمیت رضایت شغلی و رضایت شغلی معلمین

۴۹.....	علل رضایت شغلی / نارضایتی شغلی
۵۱.....	پردازش اطلاعات اجتماعی (ویژگی‌های سازمانی)
۵۲.....	خصوصیات کارمند
۵۳.....	عوامل دیگر
۵۴.....	عوامل تعیین کننده رضایت شغلی معلمان
۵۵.....	نظریه‌پردازیه‌های متفاوت درباره رضایت شغلی
۵۶.....	ارتباط رضایت شغلی با سلامت روان
۵۹.....	ارتباط رضایت شغلی با استرس شغلی
۶۲.....	عوامل فردی
۶۴.....	عوامل مرتبط بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان
۶۵.....	رابطه سلامت روان معلمان با پیشرفت تحصیلی
۶۹.....	انواع رابطه معلم و شاگرد
۷۰.....	اثر فردی معلم
۷۲.....	رابطه رضایت شغلی و استرس شغلی با پیشرفت تحصیلی
۷۳.....	انواع رابطه معلم و شاگرد
۷۴.....	اثر فردی معلم
۷۶.....	مطالعات مشابه
۸۵.....	فهرست منابع

مقدمه

آموزش و پرورش و به عبارت دیگر مدرسه یک نظام صد در صد انسانی است که عامل انسانی هیچ سازمانی به اندازه مدرسه قوی نمی‌باشد. کار اصلی مدرسه انسان‌سازی است و انسان‌سازی در دو بعد جسم و روح (روان) معنا دارد. مدرسه باید بتواند انسان‌های سالمی تربیت کند که به قول گیتز برگ، شاگردان به عنوان اعضای جامعه بتوانند بر خود و محیط خود با مهارت تسلط داشته باشند و سه فضای اساسی زندگی یعنی عشق، کار و تفریح را به درستی و به طور منطقی هدایت کنند (نیکنام، ۱۳۸۶). معلم به عنوان یکی از عوامل مهم اجرایی نظام تعلیم و تربیت است که بخور مستقیم با دانش آموزان سروکار دارد و می‌تواند موجبات سرکوبی و یا شکوفایی استعدادها فراهم نماید، لیکن پس از گذشت سالهای اولیه خدمت بقول دکتر شکوهی: ((معلوم می‌گشت هم‌رانی نه اثریت قریب به اتفاق آنها با همه حسن نیتی که دارند و با صداقتی که همواره در خدمت انسانی از خود نشان داده‌اند. احتمالاً بدرستی نمی‌دانند چه می‌کنند و اگر هم بدانند به آنچه می‌کنند اعتقادی به سودمندی آن اطمینان ندارند. پرواضح است که مسئولیت این وضع به هیچ وجه متوجه معلمان شاغل و یا دارشان رضایت بخش نباشد، نیست زیرا که معلم برای انجام وظیفه‌ای که برعهده اش گذاشته می‌شود آماده نشده است.

براساس گزارش سازمان بهداشت جهانی معلمان به علت استرس و تنش‌های ذاتی شغلی خود یکی از مهم‌ترین گروه‌های اجتماعی هستند که در معرض خطر ماریهای روحی و روانی قرار دارند (غلامی، ۱۳۹۳) از منظری دیگر به علت ارزش و اعتبار اعتبار معلم، سرمایه گذاری در جهت تربیت و تأمین این رکن مهم تعلیم و تربیت بهترین و سودمندترین نوع سرمایه گذاری محسوب می‌شود. سلامت روانی به عنوان یکی از مفاهیم روان شناسی مثبت نقش مهمی در افزایش کیفیت زندگی معلمان دارد (روتینگ^۱، ۲۰۱۷ و کیرستن^۲، ۲۰۱۳). برخوردار بودن از سلامت روان، معلمان را قادر می‌سازد تا علاوه بر مقابله بهتر در برابر موقعیتهای استرس زا کمتر دچار تنش شده، در برابر مشکلات از توان بالایی برخوردار باشند و کمتر تحت تأثیر وقایع

۱- Ruthing JC

۲- Kirsten C

روزانه قرار بگیرند. لذا این گونه افراد در برابر مسائل درگیری تحصیلی بالاتری از خود نشان می‌دهند و به موفقیت بیشتری دست پیدا می‌کنند (بهادری خسروشاهی و دیگران، ۱۳۹۱: ۱۴۶). آسیب‌پذیری روانی در یک تعامل دو طرفه از سویی از نتایج انتخاب و استفاده از راهبردهای مقابله‌ای مؤثر و متناسب با تغییر و تنش محسوب می‌شود و از سوی دیگر خود زمینه ساز فضای روانی سالمی است که در پرتو آن شناخت صحیح و اوزیابی درست موقعیت تنش‌زا جهت انتخاب راهکارهای مقابله‌ای مؤثر، میسر می‌شود (محمدی^۱، ۲۰۱۴).

بخش ۱.۱: سلامت روان

سلامتی عبارت است از برقراری تعادل کامل جسم و روان؛ منظور از تعادل در دیدگاه‌های مختلف تفاوت‌ها و داور کلی در سه جنبه جسمانی، روانی و اجتماعی مطرح می‌شود. بخشی که در زمینه روانی مطرح می‌شود، مربوط به سلامت روان است. برای رسیدن به تعادل باید ابتدا، انسان و نیازهای او را شناخت و با شناخت نیازها در جهت تعادل گام برداشت. در ارتباط با مفهوم سلامت روانی دیدگاه‌ها، نظریات متعددی مطرح شده است؛ سلامت روانی یک واژه برای توصیف یک سطح شناختی با اساس خوب بودن و یا عدم وجود اختلالات روانی است، این ممکن است شامل توانایی فرد برای لذت بردن از زندگی و تهیه یک تعادل بین فعالیت‌های زندگی و تلاش برای دستیابی به انعطاف‌پذیری روانی باشند (بوت^۲، ۲۰۰۶).

سازمان جهانی بهداشت (۲۰۰۵) سلامت روانی را به تعادل حالت رفاهی که در آن فرد متوجه توانایی‌های خود بوده و قادر است به مقابله استرس‌های طبیعی زندگی و به کار مفید و ثمربخش پردازد و تا سهم خود را در جامعه به درستی ایفا کند، تعریف کرده است.^۱ با این حال، این سازمان، بیان می‌کند که به خاطر دین و تأثیرات زیست محیطی بر بهداشت روانی و اختلافات فرهنگی امکان یک تعریف کامل ممکن نیست؛ همچنین تحقیقات بهداشت جهانی (۲۰۰۱) توضیح می‌دهد که تعریف سلامت روان بستگی به تفاوت‌های فرهنگی، ارزیابی‌های ذهنی و رقابت تئوری‌های حرفه‌ای داشته، چون همه آنها بر چگونه تعریف کردن سلامت روان اثرگذار

^۱ Mohammadi

^۲ -bout(www.bout.com)

